

ปัญหาการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กรณีศึกษา มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่¹

ปิยะณัฐ บุญหลาย²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กรณีศึกษา มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัญหาการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กรณีศึกษา มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ตลอดจนศึกษากฎหมายของ ประเทศไทยและกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กับการควบคุมการเดินทางระหว่าง ประเทศของบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องมีความสำคัญในการคัดกรองคุณสมบัติ ลักษณะและเงื่อนไข ของบุคคลในการเดินทางเข้าหรือออกนอกประเทศ การใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นวิธีการ หนึ่งที่ทำให้สามารถควบคุมการเดินทางของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ทำการศึกษา ถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยศึกษาจากมาตรการ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่

จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการเดินทางระหว่างประเทศ ทำให้การเดินทางระหว่างประเทศมีความสะดวกสบายและเพิ่มมากขึ้น มีการเดินทางเข้าประเทศไทย อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพื้นที่ด่านพรมแดนทางบก ที่มีคนต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามา จำนวนมาก อีกทั้งความเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นฐานผลิตของบริษัทจากต่างประเทศเข้าตั้งอยู่จำนวนมาก ทำให้เกิดการติดต่อ ค้าขายและ การลงทุนจากต่างประเทศ แม้ว่าการเดินทางเข้าหรือออกนอกประเทศจะมีข้อดีในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือด้านการศึกษา แต่การเปิด ให้มีการเข้าออกประเทศก็อาจมีข้อเสียตามมาได้ เช่น กรณีผู้ร้ายข้ามแดน การค้ายาเสพติดหรือ กรณีการเดินทางเข้าประเทศโดยมีเจตนากระทำความผิดต่อกฎหมายหรือมีพฤติกรรมที่เป็น

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กรณีศึกษา มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบัติ และ คณะกรรมการสอบ คือ ศาสตราจารย์พิเศษปัญญา สุทธิบัติ และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อันตรายต่อประชาชนในประเทศ ดังนั้น การควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศของบุคคล จึงเป็นเรื่องการให้ความสำคัญในการคัดกรองคุณสมบัติ ลักษณะและเงื่อนไขของบุคคลในการ เดินทางเข้าหรือออกนอกประเทศ การใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ สามารถ ควบคุมการเข้าออกประเทศของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก กฎหมายต้องมีสภาพบังคับ และใช้เป็นการทั่วไปได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้ง ในบางกรณีการฝ่าฝืนกฎหมายย่อมมีบทลงโทษ ตามมาอีกด้วย ซึ่งกลไกในการควบคุมการเข้าหรือออกนอกประเทศของบุคคลดังกล่าวเป็นที่ยอมรับ และถูกนำไปใช้ในแต่ละประเทศทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวมากมาย เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ต่างชาติ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนที่มีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวนมาก จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีแหล่งแพร่เชื้อมาจากเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นเชื้อที่มีคนเป็นพาหะแพร่กระจายได้จากคนสู่คน ซึ่งหากร่างกาย สูดดมสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ จะสามารถรับเชื้อเข้าสู่ร่างกายได้ และพบว่าผู้ติดเชื้อส่วนมาก มักไม่มีอาการแสดงหรือแสดงอาการเพียงเล็กน้อย เมื่อคนเหล่านี้ได้เดินทางเข้าประเทศไทยโดย ไม่ได้ผ่านการตรวจคัดกรองโรคก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ตามมา เช่น ต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิต สุขภาพอนามัยของประชาชน เป็นต้น แม้ว่าการควบคุม คนต่างด้าวในการเข้ามาในประเทศจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือในเรื่องลักษณะ คุณสมบัติต่าง ๆ ของคนต่างด้าวในการเดินทางเข้าหรือออกประเทศเป็นไปตามพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แต่ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังมีความบกพร่องหลายประการอันจะ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง

จากการศึกษา ปัญหาการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กรณีศึกษา มาตรการ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ พบมีความบกพร่องหลายประการอันจะทำให้การบังคับใช้ กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ประการแรก ปัญหามาตรการป้องกันโรคอุบัติใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กรณีคนต่างด้าวที่ฝ่าฝืนเข้ามาแพร่ระบาดของโรคระบาด ซึ่งแม้ว่า พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (4) และ (5) จะได้บัญญัติว่า “ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ เข้ามาในราชอาณาจักร... (4) วิกฤติหรือมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง (5) ยังมีได้ปลูกฝี ป้องกันไข้ทรพิษ หรือ ฉีดวัคซีนหรือปฏิบัติการอย่างอื่น ตามวิชาการแพทย์เพื่อป้องกันโรคติดต่อตามที่กฎหมายบัญญัติและไม่ยอมให้แพทย์ตรวจ

คนเข้าเมืองกระทำการเช่นนั้น...” แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็มิได้มีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนแต่อย่างใด ซึ่งหากมีกรณีที่คนต่างด้าวมีเจตนาที่จะเดินทางเข้าประเทศเพื่อแพร่ระบาดของโรคที่เป็นโรคใหม่และเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ต่อสุขอนามัยของประชาชนในประเทศ ตามบทบัญญัติดังกล่าวก็ทำได้เพียงไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าประเทศเท่านั้น อีกทั้ง หากโรคระบาดดังกล่าวเป็นโรคใหม่ที่ยังไม่ปรากฏมาก่อน การวินิจฉัยของแพทย์ในบางกรณีก็อาจกระทำไม่ได้โดยทั่วถึงและครอบคลุม นอกจากนี้ ตามมาตรา 12(4) นั้น โรคที่ไม่อนุญาตให้เข้าประเทศไทยได้ต้องเป็นโรคอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งการกำหนดโรคโดยกฎกระทรวงนั้นต้องมีขั้นตอนการกำหนดที่ต้องใช้ระยะเวลาและอาจล่าช้า ซึ่งอาจส่งผลให้คนต่างด้าวที่เป็นโรคติดต่อเดินทางเข้ามายังประเทศไทยได้ ดังเช่นกรณีของโรค coronavirus disease starting in 2019 หรือ Covid-19 เป็นต้น

ประการที่สอง ปัญหาการยกเลิกการตรวจลงตราภายหลังจากการถูกเพิกถอนการอนุญาตพำนัก ในกรณีที่คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยการตรวจลงตราระยะยาว ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 35 ซึ่งเมื่อคนต่างได้ได้เข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว ภายหลังคนต่างด้าวได้มีการกระทำความผิด อันเป็นการทำให้ ขาดคุณสมบัติในการพำนักในราชอาณาจักร เช่น ขาดคุณสมบัติการมีเงินลงทุน หรือขาดคุณสมบัติการมีเงินในบัญชีธนาคาร เป็นต้น และถูกเพิกถอนการพำนักในราชอาณาจักร แต่การตรวจลงตราในหนังสือเดินทางของคนต่างด้าวยังคงมีอายุอยู่เมื่อคนต่างด้าวเดินทางกลับออกนอกราชอาณาจักรแล้ว ยังคงสามารถใช้การตรวจลงตรานั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์

ประการที่สาม ปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การตรวจลงตรา ของสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ไทยในต่างประเทศ เป็นไปตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12(1) ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจ การยกเว้น และการเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตรา พ.ศ. 2445 แต่เมื่อพิจารณาแล้ว การตรวจลงตราในรหัสต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศยังไม่มีระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการเรียกเอกสารประกอบ และวิธีการพิจารณาการตรวจลงตรา เพื่อใช้เป็นแนวทางการตรวจลงตราต่าง ๆ ให้สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ ใช้เป็นหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาตรวจลงตราที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น คือ

1.การแก้ไขปัญหามาตรการป้องกันโรคอุบัติใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองกรณีคนต่างด้าวที่ฝ่าฝืนเข้ามาแพร่ระบาดของโรคระบาด ดังนี้

1.1 การแก้ไขปัญหามาตรการการกำหนดโทษ เพื่อป้องกันการเข้ามาแพร่ระบาดของโรค จึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ดังนี้

(1) เสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 62 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ดังนี้ “มาตรา 62 วรรคหนึ่ง ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 หรือมาตรา 12 (4) (5) หรือมาตรา 18 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

(2) เสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติม โดยเพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็น ข้อ 4 ของคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ 1/2558 ประกาศ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2558 “ข้อ 4 ให้คนต่างด้าวที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12(4)(5) ห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นระยะเวลา... นับแต่วันที่คนต่างด้าวเดินทางออกนอกราชอาณาจักร”

1.2 การแก้ไขปัญหามาตรการประกาศโรคต้องห้ามเข้าราชอาณาจักรที่ล่าช้า เสนอแนะให้ยกเลิกบทบัญญัติมาตรา 12 (4) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “(4) วิถีชีวิตหรือมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี”

2. ปัญหาการยกเลิกการตรวจลงตราภายหลังจากการถูกเพิกถอนการอนุญาตพำนัก ในกรณีที่คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยการตรวจลงตราระยะยาวตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 36 โดยเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติมาตรา 36 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ดังนี้ “เมื่อมีการเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งแก่คนต่างด้าว พร้อมคำสั่งยกเลิกการตรวจลงตราที่ยังมีอายุการใช้งานอยู่ในกรณีที่ไม้อาจส่งหนังสือเช่นว่านี้แก่คนต่างด้าวได้เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปิดไว้ ณ ที่พักของคนต่างด้าวที่ได้แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ครบกำหนดสี่สิบแปดชั่วโมง ให้ถือว่าคนต่างด้าวผู้นั้นได้รับทราบคำสั่งแล้ว ”

3.ปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการการตรวจลงตราของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (1) เพื่อให้ครอบคลุมการตรวจลงตราทุกประเภท จึงเสนอแนะให้มีการออกระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการตรวจลงตรา พ.ศ. โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (1) วรรคสอง ประกอบ ข้อ 11 ของกฎกระทรวงกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการตรวจ การยกเว้น และการเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตรา พ.ศ. 2545 ดังนี้

“... ”

ข้อ.. ในระเบียบนี้

“การตรวจลงตรา” หมายความว่า เอกสารซึ่งออกให้แก่คนต่างด้าวที่หนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องและยังสมบูรณ์อยู่แสดงเพื่อขออนุญาตเดินทาง เข้าราชอาณาจักร

ภาค..

ระเบียบการตรวจลงตรา

หมวด..

เอกสารประกอบคำร้องขอรับการตรวจลงตรา

ข้อ .. หลักเกณฑ์การพิจารณาการตรวจลงตราตามเหตุแห่งความจำเป็น ตามนัยมาตรา 12 (1) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเอกสารประกอบการพิจารณาตามตารางแนบท้ายระเบียบนี้

หมวด..

เงื่อนไขการตรวจลงตรา

ข้อ .. การตรวจลงตราออกให้แก่คนต่างด้าวที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามา ในราชอาณาจักร ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางที่ถูกต้องสมบูรณ์ และมีอายุการใช้งานไม่น้อยกว่า 6 เดือน

(2) มีหลักฐานแสดงว่าจะเดินทางเข้า – ออกจากประเทศไทยหลังจากสิ้นสุด การพำนัก ในประเทศไทย

(3) เอกสารประกอบการพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของการเข้าเมือง

(4) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

(5) ไม่เป็นโรคต้องห้ามมิให้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

...

ภาค..

ขั้นตอนและวิธีการในการตรวจลงตรา

หมวด..

สถานที่ยื่นคำขอ

ข้อ .. การขอรับการตรวจลงตราสามารถกระทำได้ที่ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(1) สถานเอกอัครราชทูต

(2) สถานกงสุลใหญ่

(3) สถานที่ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศอาจกำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะเทียบเท่า

สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่

หมวด..

การขอรับการตรวจลงตรา

ข้อ.. บุคคลตามข้อ.. ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนดโดยกรอกข้อความให้ครบถ้วน สมบูรณ์ พร้อมแนบหลักฐานประกอบคำขอตามที่กำหนดในระเบียบนี้ และยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ณ สถานที่ตามข้อ..

ข้อ .. การตรวจลงตราคณะชาติที่มีวิธีพิจารณาเป็นพิเศษ ให้สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ กรณียื่นนอกเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ ส่งให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แล้วแต่กรณี ตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมก่อนอนุมัติการตรวจลงตรา ทั้งนี้ ขึ้นตอน วิธีการส่งให้เป็นไปตามที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด

...

หลักเกณฑ์การพิจารณาและเอกสารประกอบการพิจารณาการตรวจลงตรา

แบบทำระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ

ในการตรวจลงตรา พ.ศ. ...

เหตุผลและความจำเป็น	หลักเกณฑ์การพิจารณาและเอกสารประกอบ
1. กรณีปฏิบัติหน้าที่ทางการทูต และกงสุล	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือ สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลของประเทศผู้ร้องขอ หรือจากหน่วยงานหรือองค์กรของสหประชาชาติที่ผู้ร้องสังกัดอยู่ โดยระบุชื่อ ตำแหน่ง และวัตถุประสงค์การเดินทางเพื่อปฏิบัติภารกิจทางการทูตหรือการกงสุล

2. กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการ	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลของประเทศผู้ร้องขอ หรือจากหน่วยงานหรือองค์กรของสหประชาชาติที่ผู้ร้องสังกัดอยู่ โดยระบุชื่อ ตำแหน่ง และวัตถุประสงค์การเดินทางเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการ
3. กรณีเหตุผลและความจำเป็นทางธุรกิจ	- หนังสือการจ้างงานจากนายจ้าง - หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน - หนังสือรับรองการจ้างงาน - เอกสารของนายจ้าง ได้แก่ หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคล บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (ถ้ามี) หนังสือบริคณห์สนธิ (ถ้ามี) รายการชำระภาษี ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม บิลและบัญชีกำไรขาดทุนย้อนหลัง 1 ปี บัญชีรายชื่อคนต่างด้าวทั้งหมดที่ทำงานกับนายจ้าง ที่ตั้งสถานที่ทำงาน หนังสือรับรองอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานจากกรมการจัดหางาน - หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวง ทบวง กรม สมาคม - ใบอนุญาตทำงานหรือหนังสือรับรอง การขออนุญาต ใบทำงานแทนคนต่างด้าว
4. กรณีการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง	- หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน - หนังสือรับรองการจ้างงานจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง - ใบอนุญาตทำงานหรือหนังสือรับรองการขออนุญาต ใบทำงานแทนคนต่างด้าว

5. การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน	- หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน - หนังสือรับรองการจ้างงานจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
6. การศึกษาหรือดูงาน	- หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน - หนังสือเชิญจากหน่วยงาน องค์กรหรือบริษัทในประเทศไทย - ใบอนุญาตทำงานหรือหนังสือรับรองการขอใบอนุญาตทำงานแทนคนต่างด้าว
7. การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน	- หนังสืออนุมัติจากกรมสารนิเทศ (กรณีสื่อมวลชน) - หนังสือรับรองจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกรณีคณะถ่ายทำภาพยนตร์) - หนังสือจากสำนักข่าวแจ้งแต่งตั้งให้มาปฏิบัติภารกิจสื่อมวลชนในประเทศไทย - ประวัติการทำงานของนักข่าว - บัตรประจำตัวนักข่าว
8. การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง	- หนังสืออนุมัติจากกรมการศาสนา
9. การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร	- หนังสือรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
10. การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ	- หนังสือจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระบุว่า เป็นผู้เชี่ยวชาญสาขานั้น ๆ
11. กรณีเป็นครอบครัวของคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรตาม	- เอกสารแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตร

มาตรา 31 (1) (2) (5) (6) (7) (10) (11) (12) (13) และ (14)	
12. กรณีเป็นคนรับใช้ส่วนตัวตาม มาตรา 15 (7)	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลของประเทศ ผู้ร้องขอหรือจากหน่วยงานหรือองค์กรของสหประชาชาติ ที่ผู้ร้องสังกัดอยู่
13. กรณีเป็นบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของบุคคลสัญชาติไทย	- เอกสารแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของคนไทยหรือเคยมีสัญชาติไทย
14. กรณีปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรการกุศล สาธารณะ	- หนังสือจากรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรการกุศลสาธารณะ ในประเทศไทย
15. กรณีเข้ามาใช้ชีวิตในบ้านปลาย	- มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป - สำเนาบัญชีเงินฝาก (Bank Statement) จำนวนเงิน เทียบเท่าเงินไทยไม่น้อยกว่า 800,000 บาท หรือหนังสือ รับรองรายได้ เดือนละไม่น้อยกว่า 65,000 บาท - ใบรับรองการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจาก ประเทศที่ตนมีสัญชาติหรือที่พำนักอยู่ - ใบรับรองแพทย์ยืนยันว่าไม่เป็นโรคต้องห้าม เดินทางเข้าราชอาณาจักร
16. กรณีผู้เคยมีสัญชาติไทยเพื่อ เยี่ยมญาติหรือขอลกลับเข้ามาอยู่ ในราชอาณาจักร	- เอกสารหลักฐานแสดงว่าเคยมีสัญชาติไทย หรือแสดง ว่าบิดาหรือมารดาสัญชาติไทย หรือเคยมีสัญชาติไทย
17. กรณีเข้ามาเพื่อรับการ รักษาพยาบาล	- เอกสารใบรับรองและร้องขอจากแพทย์ประจำ โรงพยาบาลที่ทำการตรวจรักษา โดยให้ปรากฏ รายละเอียดเกี่ยวกับอาการป่วย ระยะเวลาในการรักษา และความเห็นของแพทย์ผู้รักษาว่าอาการป่วยนั้น เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง

	- กรณีดูแลผู้ป่วยต้องได้รับการรับรอง และร้องขอจากแพทย์ประจำโรงพยาบาลที่ทำการตรวจรักษา หรือจากสถานทูต หรือสถานกงสุล
18. กรณีเข้ามาเพื่อเป็นผู้ฝึกสอน นักกีฬาตามความต้องการของทางราชการ	- หนังสือรับรองจากภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย - หนังสือรับรองจากบริษัท สมาคม สโมสร องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
19. กรณีเข้ามาของกลุ่มความและพยานเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดี	- หลักฐานการมีส่วนร่วมในการดำเนินคดีหรือการพิจารณาคดีของศาล เป็นโจทก์ จำเลย ผู้เสียหายหรือผู้มีประโยชน์ได้เสีย - หนังสือจากพนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐาน
20. กรณีเพื่อการท่องเที่ยว	- หลักฐานการเดินทางเข้าประเทศไทย อาทิ บัตรโดยสาร การจองที่พัก ใบนัดจากแพทย์ (Confirmation Letter) - หลักฐานทางการเงิน ไม่น้อยกว่า 20,000 บาทต่อคน หรือไม่น้อยกว่า 40,000 บาทต่อครอบครัว
21. กรณีคนเดินทางผ่านราชอาณาจักร	- หลักฐานการเดินทางเข้าประเทศไทย อาทิ บัตรโดยสาร เอกสารการมีส่วนร่วมกิจกรรมกีฬา เอกสารแสดงการเป็นลูกเรือ คนประจำเรือหรือผู้ควบคุมพาหนะที่จะมาถึงท่า สถานีหรือพื้นที่ในราชอาณาจักร - หลักฐานการเดินทางไปยังประเทศที่สาม - หลักฐานทางการเงิน ไม่น้อยกว่า 10,000 บาทต่อคน
22. อัยาศัยไมตรี	- หนังสือแนะนำจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือจากสถานเอกอัครราชทูต / สถานกงสุล / หน่วยราชการของประเทศผู้ขอ หรือจากหน่วยงาน หรือองค์กรของสหประชาชาติที่ผู้ร้องสังกัดอยู่ หรือจากหน่วยราชการของไทย โดยหนังสือรับรองจะต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง และวัตถุประสงค์การเดินทางให้ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- บุญญาพัฒน์ แสงวงศ์ดี. วิฤทธิการณ์โลกกรณีการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ : บทบาทขององค์การอนามัยโลก สถานการณ์ในประเทศไทย และ New Normal. กรุงเทพฯ : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. พลวัฒน์ ตั้งเพชร. ปัจจัยส่งเสริมการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคโควิด-19. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563.
- สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2564. กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2559.
- เทพย์ ชีรจันทรานนท์. “วิเคราะห์วิธีการและปัญหาการควบคุมคนต่างด้าวในประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- วีระชัย ถิ่นกมุต. ปัญหาการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง: ศึกษากรณีคนต่างด้าวซึ่งตกเป็นคนที่ต้องห้าม.” สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, 2554.
- กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ. [Online], AvailableURL:
<https://consular.mfa.go.th/th/publicservice>, 2022 (กันยายน, 23).
- ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครราชสีมา. VISA หรือการตรวจลงตรา [Online], AvailableURL:
<https://www.nakhonsiimmigration.go.th/detail.php?id=3>, 2022 (กันยายน, 20).
- หนังสือเดินทางและการตรวจลงตรา (Passport and Visa Issuance) [Online], AvailableURL:
<https://phangngaimmigration.go.th/assets/uploads/file-1.pdf>, 2022 (กันยายน, 20).
- พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522.
- กฎกระทรวงกำหนดโรคต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเข้ามา มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร พ.ศ.2563.
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจ การยกเว้นและการเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตรา พ.ศ. 2545.

ราชกิจจานุเบกษา, ระเบียบสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการ
ตรวจลงตราและการเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตรา, เล่ม 131 ตอนพิเศษ 225 ง,
10 พฤศจิกายน 2557.

ระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจลงตราประเภท
อภัยสัณไมตรี.

ระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจลงตราชนิด
ใช้ได้หลายครั้งแก่ผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการ.

คำพิพากษาฎีกาที่ 165/2534.

คำพิพากษาฎีกาที่ 1531/2522.